

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

przez nasze wojska szturmem rów na północ od Messiges, został krwawo odparty. Liczba jeńców wzrosła na 3 oficerów i 90 szeregowców. Zdobyto 8 karabinów maszynowych i 12 małych przrządów do rzucania min. Głównodowodzący angielski, feldmarszałek French, w depeszy urzędowej twierdzi: „Z list strat, siedmiu batalionów niemieckich, które brały udział w walkach pod Loes wynika, że straty ich wynoszą 80% ich siły“. Dane te są zmyślone.

Naczelne dowództwo armji.

Komunikat austriacki.

WIEDEN. (W. B. T.) Urzędowo donoszą 4 listopada:

Rosyjski plac boju.

Nieprzyjacieli kontynuują swe ataki na froncie Strypy. Ataki skierowane na stanowiska pod Wiszniowczykiem i Burkanowem załamały się przed naszymi przeszkodami. Przed rowami ochronnymi dwóch batalionów pochowano 500 zabitych Rosjan.

We wsi Siemikowice oraz na północ od Bieniawy w dalszym ciągu toczy się zacięta walka. Austriacko-węgierskie i niemieckie wojska odebrały tę miejscowość prawie w całości.

Liczba wziętych w tej okolicy jeńców wynosi 3000.

Także nad dolnym Styrem odparto zostały liczne natarcia przeciwnika.

Podczas walk onegdajszych na zachód od Czarotryska, korpus złożony z oddziałów obydwóch wojsk wziął do niewoli ogółem 5 oficerów rosyjskich i 1117 szeregowców, oraz zdobył 11 karabinów maszynowych.

Włoski plac boju.

Ataki Włochów na oszańcowania mostowe Gorycji oraz odcinki sąsiednie, trwają.

Najcięższe ataki zostały skierowane wczoraj na Zagore, wzgórze Podgorę i Monte San Michele. Nieprzyjacieli ponownie zostali wszędzie odparty.

Na wzgórzach Podgory toczą się jeszcze walki o poszczególne rowy.

Czarnogórski plac boju.

Na wschód od Trebinie toczy się atak skierowany na czarnogórskie stanowiska pograniczne.

Na wschód od Bilecy i na południe od Avtovacu na wywalczonych tam pozycjach odparto zostały natarcia nieprzyjacielskie.

Na górze Bobia doszło do walki na granaty ręczne.

Serbski plac boju.

Opór serbski w okolicy Kragujevacu i pod Jagodina został złamany. Nieprzyjacieli znajduje się w odwrocie.

Siły wojskowe austriacko-węgierskie należące do generała Koessera ruszyły dalej przez Pozege. Połączenie pomiędzy Utycami a grupą walczącą na wschód od Wyszehradu zostało już dokonane.

Na południowy zachód od Tacak odrzuciliśmy nieprzyjaciela z dominujących nad doliną wzgórz. Inne kolumny austriacko-węgierskie zajęły wzgórze Stalica i Lipnica—Glievica przyczem wyparły Serbów na tyły Drobni.

Wojska niemieckie wkroczyły do Jagodiny.

Zśród wojsk bułgarskich jedna kolumna doszła do Soljewac na południowy zachód od Zajecaru, inna zajęła górę Lipnica, a północny wschód od Niszu.

Ataki Bułgarów na południowy zachód od Pirotu zyskują na terenie. Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler.

Komunikat bułgarski.

Główna kwatera donosi 2-go listopada:

Po zaciętej walce doszliśmy do linii Kalafat wzgórze 572—wieś Prekopok—Prokopje—Planina — wzgórze

1951 — wzgórze 1098 na Wyszehrad Planina.

Wojska nasze kontynuują swą ofensywę na drodze Zajecar — Paracin.

Obsadziliśmy miasto Bolewac i doszliśmy do linii Valakonec—Dodrjvac w dolinie Svriljski—Timek.

Z pozostałych frontów nie donoszą o żadnych zmianach.

Komunikaty francuskie.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 8 listopada:

Po południu:

W ciągu nocy nie donoszono o akcji ważniejszej.

Wieczorem:

Nad Somme pod Frise, przy pomocy we właściwej chwili spowodowanego wybuchu kontramia wyżydziliśmy znaczne szkody w pracach minerskich nieprzyjaciela.

Dalej na południe w odcinku Beauvraignes walka artylerji i walka pomiędzy rowami ochronnymi.

W Wogezach artylerja nasza przeprowadzała skutecznie koncentracje ognia na nieprzyjacielskie fortyfikacje w rowach ochronnych w okolicy Violu.

Komunikat belgijski.

Główna kwatera donosi 3 listopada:

Artylerja nieprzyjacielska rozwinęła dzisiaj działalność i ostrzeliwała Furnes, Wulpen, Perwyse, Roussdamme, Oostkerke i Noordschoote. Artylerja nasza odpowiadała i zniszczyła na wielu punktach roboty nieprzyjacielskie.

Agitacja pokojowa.

„Frankfurter Ztg.“ donosi z Londynu, że w Stanach Zjednoczonych federacja pokojowa zapowiedziała na 8 listopada 1000 wieców pokojowych, na których ma być przyjęta rezolucja wzywająca Wilsona, aby wraz z neutralnymi państwami Europy wystąpił natychmiast z pośrednictwem w sprawie zawarcia pokoju.

Upadek Zaimisa.

Agence Havas donosi: Podczas rozpraw nad wnioskami, dotyczącymi projektowanych praw wojskowych, doszło w izbie do zatargu pomiędzy ministrem wojny a większością opozycji. Venizelos oświadczył, że dla liberałów jest rzeczą niemożliwą rząd dalej popierać. Podczas głosowania nad stawionem przez Zaimisa votum zaufania pozostał rząd w mniejszości, otrzymał 114 głosów przeciw 147, Zaimis prosił izbę, aby się odroczyła do chwili utworzenia nowego gabinetu i wręczył królowi podanie o dymisję całego gabinetu.

Wrogie Venizelosowi dzienniki mówią o rozwiązaniu parlamentu jako o rzeczy pewnej.

Zaprzeczenie.

Według doniesienia dziennika „Depeche“ z Madrytu, prezes ministrów hiszpańskich zaprzeczył pogłosce, jakoby gabinet hiszpański z polecenia Niemiec i Austro-Węgier rozpoczął rokowania pokojowe.

Nowa akcja na Zachodzie.

„Republican“ dowiaduje się, że przebywający obecnie w Londynie gen. Joffre uczestniczył w kilku specjalnie zwołanych naradach wojennych i wraz z angielskim ministrem wojny ułożył wspólną akcję wojsk francuskich i angielskich, jaka ma być niebawem podjęta głównie dla osłabienia działano ci niemieckiej na wschodzie.

„Liga Śmierci“.

Pisma niemieckie donoszą, że w Serbji zorganizowała się przed paru miesiącami ogólnonarodowa liga kobiet-patrjotek, które z bronią w ręku walczą w obronie ojczyzny. Nowa ta i jedyna w Europie zupełnie podług reguł wojskowych zorganizowana armja amazońki liczy obecnie około 10.000 „żołnierzy“, ubranych zupełnie jak mężczyźni.

Na czele ruchu stoi znana działaczka

Zofia Przyborowska

po krótkich cierpieniach zmarła dnia 5 Listopada 1915 roku przeżywszy lat 22.

Ekspozycja zwłok z domu III Aleja 71 odbędzie się w niedzielę dnia 7 b. m. a pogrzeb w poniedziałek z kościoła św. Zygmunta na ementarparafialny.

Na smutne te obrzędy zapraszają przyjaciele i znajomi pozostałe w głębokim żalu

Matka i siostra.

czka serbska, komendę i dowództwo wojskowe objeli oficerowie serbskiej armji czynne. Członkowie tej armji, w myśl uchwał międzynarodowych, nie korzystając jednak ze strony nieprzyjacielskiej ze względów, przysługujących walczącym w wejsku regularnym mężczyznom i w razie wzięcia ich do niewoli podlegają sądom wojennym na prawach dotyczących sposobów walki z „frankirerami“.

Poległy w książce rosyjski. „National Zeitung“ donosi z Petersburga:

Z ogłoszenia o nabeceństwie żołnibem za poległych na placu boju oficerów pułku artylerji gwardyjskiej, cenzura wykreśliła pierwsze nazwisko. Domyślają się tutaj, że było to nazwisko jednego z wielkich książąt rosyjskich, nie podane dotąd do wiadomości. (Nowa Ref.)

Miljardowa pożyczka.

Berlińska „Tidende“ dowiaduje się z Petersburga, że przedstawiciele wielkich banków przygotowują nową 5 i pół proc. miljardową pożyczkę wewnętrzną z dziesięcioletnim terminem amortyzacyjnym. Przedstawiciele banków biorą na siebie 600 milionów rubli. Emisja pożyczki ma się rozpocząć 15-go listopada. Pierwsza rata ma być wypłacona w listopadzie, a reszta w styczniu i w marcu. Kurs będzie prawdopodobnie oznaczony na 95.

Uchodzący żydzi na Kaukazie.

„Politiken“ donosi z Petersburga: Wicekról Kaukazu, wielki książę Mikołaj Mikołajewicz, wydał rozporządzenie, aby żydzi, którzy z okupowanych prowincji uciekli na Kaukaz, zostali usunięci do wewnętrznych gubernji Rosji. Także żydom-kupcom i rzemieślnikom zakazany jest pobyt na Kaukazie.

Skarb serbski.

Z Salonik donoszą, że wojska serbskie, wywołane skarb serbski pod konwojem bataljonu greckiego, przybyły do Salonik.

Transport składał się ze sztabu złota i srebra i z papierów wartościowych nie-serbskich. Ważne dokumenty państwowe, zamknięte w szryniach żelaznych, przewieziono razem ze skarbem.

Nie wiadomo na razie, czy serbski skarb państwowy będzie przewieziony do Franoji, czy też powierzony opiece Grecji.

Kanał Suecki.

Z Aten donoszą: Osoby przybywające z Egiptu opowiadają, że Anglijo nad kanałem Sueckim zbudowali wielkie zakłady hydrauliczne, aby w razie potrzeby całe wybrzeża nad kanałem mogli zatopić.

Ugoda niemiecko-rumuńska.

„Villag“ donosi z Ateo: W prasie greckiej co chwila pojawiają się wieści jakoby pomiędzy państwami centralnymi a Rumunją jeszcze przed rozpoczęciem nowej ofensywy bałkańskiej zawarty został traktat, który zmusił Rumunię do zachowania neutralności. Traktat ten zobowiązuje państwa centralne do udzielenia Rumunji pomocy wojskowej, w razie naruszenia neutralności rumuńskiej przez Rosję.

Z Warszawy.

Urzędowe nominacje w uniwersytecie.

W uzupełnieniu podanych już przez nas wiadomości o otwarciu w Warszawie uniwersytetu i politechniki, dodać możemy, iż nominacje na rektorów wraz z pozwoleniem na otwarcie obu uczelni, tu-

dzień statutami, doręczył pp. Józefowi Brudzińskiemu (rektor uniwersytetu) i Zygmuntowi Straszewiczowi (rektor politechniki), kurator tych instytu yj hr. Bogdan Hutten-Czapki, podpułkownik przy urzędzie generał-gubernatorskim, członek pruskiej Izby panów, znany miłośnik nauk.

Z powodu mającego nastąpić otwarcia wyższych uczelni w Warszawie, „Deutsche Warschauer Ztg.“ pisze między innymi: „Zorganizowanie uniwersytetu, jak również politechniki dokonane zostaje przez zarząd niemiecki przy urzędzie generał-gubernatorskim i wyłącznie na koszt tego zarządu. Uniwersytet, który podlega władzy szefów zarządu przy urzędzie generał-gubernatorskim w Warszawie i który również powołuje siły profesorskie, gdy bezpośredni nadzór pozostaje w rękach kuratora, zajmuje mniej więcej to samo stanowisko, co wyższe uczelnie w Niemczech, naturalnie z zastosowaniem chwilowo do warunków obecnych i z edstępstwami odpowiedniami, związanymi z charakterem prowizorycznym statutów. Na docentów powołano siły naukowe z Warszawy. Nadto jednak zaproszono kilku profesorów z uniwersytetów niemieckich i austriackich, przyczem austriackie władze naukowe obnie udzieliły im arlopu. Co się tyczy bibliotek i instytucji obu uczelni, będą one również należały do zarządu.

Komitet obywatelski uchwalił z budżetu pierwiastkowo przyszanego dla szkół wyższych, przeznaczyć fundusz 10,000 rb. na urządzenie przy uniwersytecie warszawskim pracowni fizycznej, w której prof. Kowalski z Fryburga będzie nadal odbywać swe badania nad widmem słonecznym.

Memoriał w sprawie szkolnej. Na posiedzeniu Kom. obyw. w d. 3 b. m. imieniem Wydziału oświaty odczytano projekt memoriału szkolnego, który ma być złożony władzom niemieckim. Memoriał ten określa stanowisko, jakie naród polski wobec szkół zajmując, oraz wyłuszcza zasady, na których opierać się winno szkolnictwo narodowe, wreszcie podkreśla nieznaną w innych krajach rozwój szkolnictwa prywatnego, rozwój, wywołany okolicznościami, w których się społeczeństwo nasze znajduje. W zakończeniu memoriał kładzie nacisk na konieczność utrzymania dotychczasowej kompetencji Wydziału, Komitet zaakceptował treść memoriału i postanowił go przedstawić Zarządowi cywilnemu niemieckiemu.

Z Krakowa.

Kolej Kraków-Kielce.

W dniu 26 zm. w Krakowie odbyło się zebranie grupy inicjatorów budowy kolei żelaznej, mającej połączyć bezpośrednio linię niemną prestat Kraków z Kielcami. Uchwalono zwrócić się ze staraniami do austriackich władz rządowych, które są dla projektu przychylnie i do Koła Polskiego w Wiedniu.

Z Łodzi.

Ceny w Łodzi.

W lokalu magistratu przy ulicy Spacerowej 14, wywieszono nowy cennik artykułów pierwszej potrzeby, sprzedawanych przez Delegację zaprowiantowania miasta skiepom i kooperatywom, a mianowicie:

kasza orkiszowa	9 mk. 60 fen. pud
pęczak	12 mk. 80 f. pud
manna	95 fen. funt
fasola biała	40 fen. funt
bronzowa	50 fen. funt
sól	4 marki pud
aryna	38 fen. funt
ukier kostkowy	48 fen. f.
herbata	3 mk 75 f. funt
	5 mk. 6 mk. i 7 mk.
świece	1 mk. 10 f. funt
oliwa do palenia	80 f.
olej sezamowy	1 mk.
pieprz	1 mk. 44 f.
cykorja	45 f.
kawa	2 mk.
domieszka do kawy, marki Frank	40 fen. paczka
ser	7 i pół kop. funt
ser holenderski	90 f. funt
mleko sterylizowane	40 f. litr
otrebę jęczmienne	10 f. funt
otrebę mączne	12 f.
kartofli korzec	4 mk. 80 f.
śledzi beczka	70 mk.
zapatek paczka	25 f.
sliwki	60 - 70 f. funt.

— 0 —

Z Rady Miejskiej.

Otwierając piątkowe popołudniowe posiedzenie członków Rady Miejskiej, przewodniczący jej dr J. Marczewski przypomniał, że złożona z 6-ciu członków, a wyłoniona tydzień temu specjalna komisja miała za zadanie obmyślić kandydatury do 4 ch deputacji, mianowicie: 6 do dep. Podatkowej, 11 do dep. Szacunkowej, 5 do dep. Zdrowia i 7-miu do dep. Szpitalnej.

Następnie kolejno przedstawił nazwiska kandydatów do komisji czyli tak nazwanej deputacji:

Podatkowej.

Wybranych miało być 6 członków, przycem Magistrat życzył sobie, aby trzech wybrani byli z pośród członków Rady Miejskiej, trzech zaś z miasta; komisja jednak doszła do przekonania, że z Rady Miejskiej może wejść do deputacji Podatkowej tylko 2-ch, wobec czego z miasta wybrać trzeba 4 ch, nadto tak, żeby znalazł się między nimi: chrześcijanin i żyd, przedstawiciel rzemiosł i kupiec i t. d.

Tu wymienić przewodniczący 6 projektowanych nazwisk, które Rada zatwierdziła, mianowicie pp. z Rady: Ignacy Tomczyk, inż. Gustaw Kohn, i z miasta Stanisław Hertz, Adam Kanczowski, Adam Majewski i Stanisław Laurman, przycem p. I Burmistrz wyraził zgodę na udział tylko 2 członków Rady w Komisji.

Szacunkowa

deputacja składać się miała z członków 11-tu w tem według życzenia Magistratu 6-ciu z pośród Rady, 5-ciu z miasta. I tu komisja uznała za możliwe wybrać z Rady tylko 3, a z miasta, których Magistrat akceptował.

Są to pp. z Rady: Józef Ficenes, Stanisław Bernard Helman, Kazimierz Szwece i z miasta: Maksymilian Paciorkowski, Aleksander Jung z Ostastnego Gresza, Józef Imich, Kazimierz Sobieraj, Roman Pruszkowski, Fabjan Silber, Filus i Kajetan Szczeciński.

Do dwóch deputacji następnych Zdrowia i Szpitalnej Magistrat życzył sobie, aby wszelki specjalności, mianowicie do każdej z deputacji po jednym: lekarz, aptekarz i budowniczy; nadto p. I Burmistrz proponował, żeby w komisjach tych przewodniczyły z urzędu prezes Rady Miejskiej i lekarz w jednej osobie, mianowicie dr. J. Marczewski, który jednak, przyjmując tę propozycję co do dep. Szpitalnej, uchylił się od niej w złożonej z 5 członków deputacji:

Zdrowia,

do której wybrani zostali pp. Michał Krygier, Marcin Kurpiński, Piotr Chochoł (budowniczy), Edmund Nowak (aptekarz) i dr. Edward Kohn (lekarz).

Nadeszło z Holandji

MYDŁO

w dobrym gatunku

sprzedaż po cenach najniższych

w Słow. „OBRONA” Ogrodowa 11

Szpitalna

deputacja, złożona będzie z 7 miu członków, mianowicie dr. J. Marczewskiego (lekarz), dr. chemii Monikowskiego (aptekarz), inż. Leona Mońkowskiego (budowniczy), Adolfa Jacquessona, Stefana Troczyńskiego (technik), ks. Stanisława Masłowskiego i Ludwika Tempa.

Po ukończeniu obrad, dotyczących wyborów członków deputacji przewodniczący poruszył sprawę regulaminu Rady Miejskiej, który opracuje dr. J. Marczewski i przedstawi na następnym posiedzeniu.

Tu okolicznościowo poruszono sprawę podatku mieszkaniowego. Z dyskusji wynikało, że o ile ktoś otrzyma awizację na większą sumę, niż należy, to może reklamować tembar dziej, iż większość lokatorów płaci dzisiaj tylko część dawnego komornego lub wcale nie płaci, nadto nie którzy zajmują tylko część lokalu z drugiej części przez eszczędność nie korzystając.

Tu weszła na porządek dzienny sprawa opiekunów dzielnicowych i ich wybór. Dysputowano nad tem ilu opiekunów ma posiadać każda dzielnica: dwóch czy jednego, ale dyskusja przerwał radca Hofbauer, wyjaśniając, że Magistrat może się zgodzić tylko na jednego, gdyż tylko w ten sposób opiekun ten będzie się czuł odpowiedzialnym, utrzyma swój autorytet i odpowie zadaniu; jeśli na jednego będzie zbyt obszerna dzielnica, to chętnie Magistrat przepołoży dzielnice na dwie z dwoma oddzielnymi opiekunami. Wysłuchawszy i przyjąwszy to wyjaśnienie do wiadomości i zastosowania Rada przystąpiła do wyboru dla każdej dzielnicy jednego opiekuna z listy czterech (dla każdej dzielnicy) czytanej przez przewodniczącego. W rezultacie uchwalona została następująca

Lista opiekunów dzielnicowych:

- 1 dzielnica—Zawodzie—p. Teofil Markowski.
- 2—Sachalin — p. Piotr Wypchlak na Sachalinie.
- 3—ulice: Prosta, Kezia, Senatorska, część Garnarskiej i Nadrzecznej, Mostowa itd.—p. Jan Ozgowski, Prosta Nr. 10.
- 4—Krakowska, Mikołajewska, Targowa, część Nadrzecznej i Garnarskiej—p. Stanisław Rupprecht Krakowska Nr. 4.
- 5—Aleksandrowska, Spadek, Krótka, Tartakowa, Stodolniana, część Warszawskiej—p. Alfons Klawe, Aleksandrowska.
- 6—Nowy Rynek, część Ogrodowej i Mikołajewskiej, Fabryczna, Aleja I—p. Józef Górski, Mikołajewska Nr. 14.
- 7—część Ogrodowej, Stawowa, Mokra, Mała — p. Piotr Chochoł, Krakowska Nr. 40.
- 8—Aleja II, część Teatralnej, Cerkiewnej i Ciemnej — p. Zygmunt Mendelson, Cerkiewna Nr. 4.
- 9—Aleja III, Szkolna, Cejna, część Jasnogórskiej — p. Marcin Kurpiński, Cerkiewna Nr. 23.
- 10—część Teatralnej, Żelazna, Zielona, Stanisława—p. Feliks Kwaśniewski, Żelazna Nr. 7.
- 11—Hubertowska—p. Jakób Szymański, Hubertowska Nr. 9.

12—Stradomska, Mickiewicza—p. Bolesław Morawski, ulica Ciasna Nr. 10.

13—Kamienie, Kazimierza, Augustyna, Barbary Nr. 9.

14—Wieluńska, Kiedrzyńska, Stara, Św. Jana, część Ciemnej, Rynek Wieluński — p. Wyrzykowski, Wieluńska Nr. 12.

15—Kocha, Parkitka, Rogatka—p. Józef Gołnik, Wieluńska Nr. 17.

Po zestawieniu tej listy posiedzenie o godzinie 6-iej wieczorem zamknięto.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dziś 7 w niedzielę Nikandra i Karyny.
Jutro 8 w poniedziałek Gotfryda i Mante.
Wschód słońca o godzinie 7 m. 8.
Zachód słońca o godzinie 4 m. 19.

Wiadomości historyczne

- 1612 Załoga polska opuszcza Moskwę.
- 1807 Generał Dąbrowski wchodzi do Poznania.
- 1632 Władysław IV ogłoszony królem.
- 1709 Uniwersały o powrocie Augusta.
- 1793 Wzięcie Warszawy.

Rozpoczęcie lekcji.

Na dziesiątą niedzielę 7 b. m. w szkole dla terminatorów, mieszczącej się w lokalu szkoły męskiej p. A. Reszkego przy ulicy Krakowskiej nr. 16, wyznaczono początek lekcji, które odbywać się będą trzy razy tygodniowo.

Dziś więc zgłosił się w szkole tej winni wszyscy zapisani terminatorzy.

Odzież dla częstochowian.
Panna Dobiecka znów otrzymała z poznańskiego komitetu nieniesienia pomocy 4 skrzynie odzieży, dla ubiegłej ludności naszego miasta.

Nafta.

Powtórzyliśmy za „Dziennikiem Polskim” notatkę o wywozie z miasta 77 beczek nafty w ciągu trzech godzin, — co miało miejsce w poniedziałek.

Obecnie pismo wspomniane nadmieniam, że zapas ten przewożono przez Częstochowę, a więc, nie pochodził ze składów miejskich. Wszelkie zaś towary „tranzito” muszą być meldowane w Komitecie żywnościowym, jako podlegające pewnej opłacie na Doraźną Pomoc.

Zgon.

W piątek o godz. 7 wieczorem zamieszkała przy Alei III Nr. 71, 23-cio letnia p-na Zofia Przyborowska, wróciwszy do domu z kościoła zmarła nagle. Nieboszeczka pochlebnie znana była w szerokiej kołach naszego miasta, jako skromna i sumienna pracownica w dziedzinie handlowej, zajmując przez dłuższy czas miejsce kasyjki w księgarni pod firmą „M Lipska”. Ostatnio czynna była w kuchni Nr. 3 dla inteligencji przy ul. Staszycy, aż los nieubлагający przeciął tragicznie wątlą nió jej żywota.

Pieniądże do odebrania w poliej.

Do Zarządu Poliej nadeszły pieniądze dla Wiktorii Sliwka z Kocaczkowic, która winna się stawić po odbiór do Zarządu policji w Magistracie o godzinie 10-iej rano z poświadczeniem.

Przetarg.

We czwartek 11 b. m. w biurze Komisarjatu I przy ulicy Teatralnej

nr. 16, odbędzie się licytacja 55 sztuk broszek z wizerunkami M. B., imitujących złoto, lub srebro. Chcący wziąć udział w tej licytacji, winni zgłosić się do tego Komisarjatu o godz. 10-iej rano.

Potrzeba robotników.

Biuro Komisji pośrednictwa w pracy Dojazd 9, ogłasza, iż poszukuje się:

Do robót gospodarskich na Śląsku — 50 mężczyzn i 50 kobiet.

Do robót ziemnych w Bytomiu — 150 mężczyzn.

Do cynkowni i do kopalń na Śląsku robotników.

Nadto potrzeba ślusarzy, tokarzy, kowali i robotników zwyczajnych do różnych fabryk

Zgłaszać się należy natychmiast do biura Komisji pośrednictwa w pracy przy ul. Dojazd 9.

Listy do odebrania.

W biurze Komisji pośrednictwa w pracy (Dojazd nr. 9) są do odebrania listy dla następujących osób:

207—Szczepański, 20—Ujma Marcin, 156—Wisłowska Anna, 93—Jas Antoni—Jasnogórska 3, 157—Wiśniewski Wojciech, 287—Kubicca Józefa.

102—od Majewskiego Józefa.

Listy zwrotne:

76—Różycka Marjanna.

Odpowiedzi od zarządów z dnia 26 i 9 1915 r. z Friedenschutte odpowiedziano, Nr. 23—ze Feliks Łodziński w dalszym ciągu tam pracuje.

Zbłąkany kozioł.

W biurze Komisarjatu I przy ul. Teatralnej nr. 16, znajduje się kozioł, młody, maści białej, który, zbłąkawszy się, został odprowadzony do wspomnianego wyżej Komisarjatu. Prawy właściciel kózka tego może odebrać za udowodnieniem własności.

Z Radomska.

Ze Straży Ogniowej.

W niedzielę 31 października po zakończeniu ćwiczeń Straży Ogniowej zastępca Komendanta Straży p. Michał Swiderski otrzymał w dowód uznania położonych zasług od komendanta Kosteckiego złotą gwiazdę artystycznej roboty z odpowiednim napisem, oraz dyplom. Jednocześnie a-systująca przy tej uroczystości, Rada Miejska składała panu M. S. podziękowanie za pożyteczną działalność i życzenia.

Licytacja w Lombardzie

Częstochowskiego 1 wa Poł.—Oszczędn.
odbędzie się dnia 30 Listopada od godziny 3-iej po południu. Prsy opłacaniu zaległych procentów po dn. 15 Listopada dolieczane będą koszty licytacyjna—

Nauczyciel gimnazjum, udziela lekcji i Korekcji
Wiadomość w Gońcu 754—

Nowo-otworzony skład poleca węgla i drzewo palowe Teatralna 11 druga brama. 784—

Pokój z oddzielnym wejściem umiarkowany potrzebny zaraz Oferty w Gońcu sub A. B. 786—

Panna z niemieciami znająca gospodarstwo domowe i szyćce sukna miejsca zaraz na wsi lub w mieście. Łaskawe oferty przyjmuje A. Gońca pod M. M. 782—

Poszukuje się ogrodu owocowo warzywnego z mieszkaniem Oferty dla ogrodników przy kościele św. Barbary. 784—

Poszukuje zarząd damam uniem prowadzić melniku Oferty składki w Gońcu Częstochowskim pod cyfrą 511. 789—

Potrzebne 3-5 pokoi sdnolnych na biuro w pobliżu dworca. kolei. Oferty z podaniem ceny w Gońcu sub M. 788—

Zakład felcerski Cytermana, zawiadania Szarym Kijetemże się przesunięto został z domu Ślusarska Nr. 33 do domu W-go Żelaznego przy ulicy Krakowskiej Nr. 49. 785—

Złoty kwit lombardu kasy Poł.—Oszczędn. Nr. 19792. 790—

Złoty kwit lombardu kasy Poł.—Oszczędn. Nr. 19720. 775—

Złoty kwit lombardu kasy Poł.—Oszczędn. Oszczędnociowej M 14099. 787—

Do wynajęcia 6 móg gruntu przy ul. Teatralnej i Mickiewicza. Wiadomość u Szigla III Aldja Nr. 48. 793—

Obiady domowe na świeżem maśle codziennie mięso po 50 kop. Teatralna 24 m. 16. Tamże pokój do wynajęcia. 792—

Teatr „PARYSKI” II Aleja 19.

Na żądanie Sz. „Publiczności” tylko jeszcze 3 dni

Sensacja! Niewidziane dotychczas w Częstochowie arcydzieło sztuki kinematograficznej p. t.

CHRYZANTEMY

Sensacyjny dramat w 3-ech wielkich częściach. Czarująca gra artystów! Wspinała wystawa! Wzruszająca treść!

Część I **Miłość**. Część II **Potęga złota**. Część III **Taniec śmierci**. Muzyka i śpiew zastosowane do treści obrazu.**KWIATY CZY OWOCE** (rom. w 2 częściach). **NA KORSYCE** (natura) Nie zważając na kosztą i trudności związane z prowadzeniem obrazów **Ceny miejsc zwykłe.**

Z powodu powrotu towarzyszy z Radomia.

NA SCENIE:

Wiejska Legenda

Operetka ludowa Ceseka w 1-ym akcie.

Teatr „ODEON”

Program od soboty 6 do czwartku 11 Listopada 1915 r.

Dzisiaj wielki dramat na tle wojny obecnej.

Wśród ognia i huku armat

Wspaniały dramat w 4-ech częściach, z napisami polsko-niemieckimi.

— Akcja osnuta na tle jednej z bitw morskich podczas wojny obecnej.

Część 1-sza: **MOBILIZACJA** || Część 3-cia: **Bitwa morska**
Część 2-ga: **Na okręcie wojennym** || Część 4-ta: **POJEDNANIE**

PROGRAM DOPEŁNIA:

BRONIA WOJENNA „MESSTERA” (Aktualne zdjęcia z placu boju.)**JAŚ TOPILEC** (komiczny w kolorach)**GOSPODARSTWO MLECZNE W SZWAJCARJI** (z natury w kolorach)Nie zważając na kosztowną dźwierzawę obrazu **Ceny miejsc zwykłe.**Anons: W krótko wystawimy polski dramat: „**Sfodycz Grzechu**” St. Kiedrzyńskiego, w wykonaniu artystów warszawskich.

Teatr „CORSO”

Program kinematograficzny od Czwartku 4-go do Niedzieli 7-go Listopada 1915 roku (włącznie)

Sensacja!

Tylko 4 dni!

Sensacja!

Ofiara Pogromu w Kiszyniowie

Sensacyjny dramat w 5-ciu częściach.

UWAGA! Napisy na filmach w języku niemieckim i polskim.

Nad program:

Na scenie:

pod artystycznym kierunk. Wł. GLOGERA
„ULICZNIKA”

Dramat w 1-ym akcie Ostoi-Sulińskiego z repertuaru teatru „Okropność” w Paryżu

Reżyser A. Piekarski.

Początek przedstawień: w soboty i niedzielę o godz. 3-ej a w pozostałe dni o g. 4-ej po poł. koniec o g. 9 m. 45 w.

Ceny miejsc zwykłe

Szczegóły w programach.

Do obrazu przygrywać będzie Trio.

Anons! W próbach III-cia część „**Oziady**” Mickiewicza „**Karliński**”

Stanisław RUMSZEWICZ
Wychowaniec uniwersytetu Charkowskiego.
ADWOKAT
w Częstochowie ul. Cerkiewna № 4
(pierwsze piętro nad biurom opiekunów dzielnicowych) Przyjmuje od 2—3 po poł. 0180—

BYSTYDZIENSKI i PIEKARSKI
Apteka w Częstochowie

MIGRENO - NERVOSUS
przyjmuje się w wodzie bez opłatki
przebiegłe migrenie
bólom głowy, nerwicy i t. p.

Doktor **PAWEŁ BRONIATOWSKI**
Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Ielezno 34.
Choroby skórne, płciowe, włośni, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 po poł. Pacje od 3-4 tygodni. Słynie wśród wystraszonych SALWANSANU (HATA 661 914) i badanie krwi os. syfilis. 90—

Uprzejmie prosimy Szanownych prenumeratorów o uregulowanie zaległej prenumeraty.

15)

MALŻEŃSTWO

WŁADYSŁAWA IV.

Romans historyczny.

(Dalszy ciąg).

— Powiedz, że jakkolwiek leże w łóżku, mogę jednak ich przyjąć. Wpuść naprzód francuskiego posła, a potem, skoro się oddali, innych panów razem.

Król Władysław rzucił się na łożo, okrywając się lekką oponą. Kiedy wszedł pan Bregy, król wskazał mu krzesło, stojące opodal łożka, mówiąc:

— Przebac mi pan wyrazy, jakie do pana wyrzekłem. Byłem wzburzony, nie chciałem jednak pana obrazić.

— Najjaśniejszy panie,— odpowiedział poseł — i ja też pojąłem inaczej znaczenie słów Waszej Królewskiej Mości, nadto zrozumiałem, że Wasza Królewska Mość w pierwszej chwili otrzymanego wręczenia inaczej wyrazić się nie mogłeś, choć słowa te nie były przekonaniem Waszej Królewskiej Mości. Zmuszony jestem wyznać Waszej Królewskiej Mości, że w pierwszej chwili na widok królowej doznałem pewnego współczucia. Gdyż po tylu trudach

i przykrościach dalekiej podróży, na obliczu Najjaśniejszej pani widoczne są ślady przeżytych cierpień. Kobieta utrudzona podróżą nie może zachować dawnej swej piękności, nie może być piękną, jak u nas mówić zwykli, — rzekł pan Bregy z uśmiechem, — o czym pozostaje sobie za obowiązek oświadczyć Waszej Królewskiej Mości.

— O tem nie ma wcale mowy panie Bregy, a nawet nigdy więcej mówić o tem nie będziemy.

— Wasza Królewska Mość uszczęśliwia mnie tem zapewnieniem i ośmiela do oświadczenia, że porządek ceremonji najniebezpieczniej był obmyślony. — Tak jest, Najjaśniejszy Panie, pod tym względem znaleźliśmy się nieodpowiednio francuskiemu taktowi i chwila widzenia się Waszej Królewskiej Mości z Najjaśniejszą panią obrana została najniekorzystniej. Byłem głęboko wzruszony, że jak to się dzieje zwykło i dzieje od wieków, nie pozwolono mi uczynić pierwszego występu, że odsądzony zostałem od honoru, jaki należy mojej osobie, tak w samej podróży, jako i w ceremonji, byłbym!

— Cożbyś uczynił panie Bregy? — zapytał król z uśmiechem.

— Byłbym miał do Waszej Królewskiej Mości przemowę, która...

— Wiem, że jesteś pan dzielnym mówcą, panie Bregy. Uspokój się

zatem. Jesteś człowiekiem pełnym galanterji, wielkim mówcą i ugrzeźnionym dworakiem, obowiązkiem więc pana było ustąpić pierwszeństwa pani Gébriant. Potrafił ocenić pańską ofiarę.

Pan Bregy uklonił się uszczęśliwiony, podziękował i dodał:

— Ręka twoja Najjaśniejszy Panie, umie goić rany nawet te, które otrzymujemy od naszych własnych przyjaciół.

— Czy po ukończonej ceremonji w kościele, widziałeś się pan, panie Bregy, z księżniczką i z panią Guebriant?

— Przebac mi Wasza Królewska Mość, ale nie wiedziałem, czy pożądanym będę gościem. Jej Królewska Mość zresztą w pani Guebriant posiada jedyną doradczynię i pocieszycielkę.

— Więc nie wysłałeś pan jeszcze do Francji żadnego sprawozdania, panie Bregy?

— Najjaśniejszy panie, moja obojętność tutaj najdowodniej niech przekona Waszą Królewska Mość o moich dla niego usposobieniach. Nie chciałem bez uprzedniego porozumienia się z Waszą Królewska Mością zdawać jakichkolwiek relacyj.

— Jesteś pan bardzo uprzedzający, panie Bregy. Proszę zatem donieść, że skutkiem wróż w ostatnich dniach i skutkiem odbytej

ceremonji mocno zachorowałem i łoża wcale nie opuszczam.

— Czy nie raczysz Wasza Królewska Mość pozwolić mi łaskawie donieść i o wręczeniu, jakie wywarł wjazd królowej do Warszawy?

— Rozumiem, panie Bregy, chcesz pan wiedzieć, co czynić zamyslałem, co postanawiam. Jestem niezdrowy, panie Bregy, mocno wzruszony; pozwoli mi pan, abym mu za kilka dni, a może nawet jutro wypowiedział moje plany, powody działania i postanowienie. Dzisiaj zechcę mi pan oszczędzić.

— Najjaśniejszy Panie, stanie się wedle rozkazu Waszej Królewskiej Mości,— rzekł Bregy, powstając.

Jakoż pożegnany przez króla poruszeniem ręki, oddalił się powoli, idąc tyłem ku drzwiom sali.

Król powstał z łoża niespokojny i zbliżył się znowu do okna. Wpatrywał się w panującą ciemność wzrokiem przenikliwym, jakby chciał przebić czarną promkro nocy, okrywającą domy stojące na przedmieściu.

Wkrótce jednak wyrwany został z zamyślenia, gdyż kamerdyner otworzył drzwi i panowie oczekujący detąd w sali, weszli z ukłonami do sypialni, grupując się w pewnym oddaleniu od króla.

(d. c. n.)